

Ін'єкційна косметологія як чинник впливу на психологічне самопочуття особистості

Ірина Гладка

*магістрант спеціальності «Психологія»,
ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК», м. Київ, Україна*

Ольга Петрунько

*доктор психологічних наук,
старший науковий співробітник, професор кафедри психології,
ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК», м. Київ, Україна,
ORCID: 0000-0001-9023-5265*

У сучасному (глобальному, динамічному, нестабільному, кризовому) світі практично кожна людина наражається на колосальне психологічне навантаження, і це відчутно впливає на її особисте і соціальне самопочуття. Особливо це стосується жінок, адже в свідомості жінки завжди існує закріплене в її архетипних канонах переконання, що вона має бути не лише здоровою і працездатною, а й естетично привабливою. Від усвідомлення власної привабливості значною мірою залежить фізичне і психологічне самопочуття жінки, її працездатність, її бажання жити і самоактуалізуватися.

Одним із чинників зміни зовнішності в напрямку омолодження та збільшення естетичної привабливості і, відповідно, покращення психологічного самопочуття людини, насамперед жінки, є естетична, в т.ч. ін'єкційна косметологія, до послуг якої нині вдається дедалі більше людей. І не випадково дослідження впливу ін'єкційної косметології на різні сторони буття і насамперед на психологічне самопочуття сучасної людини є надзвичайно актуальними і пов'язані з цим питання потребують подальшого теоретичного і практичного вивчення.

Сучасна косметологія-це не просто сфера «послуг краси», як це здебільшого сприймається масовою свідомістю. Це науково-прикладна дисципліна на стику психології і медицини, яка:

- досліджує теорію і методику діагностики, профілактики, лікування косметичних вад зовнішності (шкіри, волосся, м'яких тканин обличчя і тіла);
- апробує розроблені фармацевтичною промисловістю косметичні засоби;
- пропонує нові, практично придатні ідеї і технології.

Косметологія як галузь медицини включає в себе знання з біології, гігієни, фармакології, хірургії, фізіотерапії, медицини тощо [1]. У психологічному вимірі косметологія-це напрям активної психологічної допомоги людині (виглядати привабливою, бути впевненою, почуватися щасливою й успішною). Ін'єкційна косметологія (введення спеціальних речовин підшкірно, внутрішньошкірно, внутрішньом'язово)-як галузь естетичної медицини-відома з XVIII століття. Саме тим, що ін'єкція активної речовини вводиться безпосередньо в потрібне місце, зазвичай і пояснюють ефективність ін'єкційної косметології (плазмоліфтингу, мезотерапії, контурної пластики тощо).

В усі часи існування людства уявлення про красу і привабливість були

неоднозначними, проте ці поняття завжди були предметом особистих і громадських дискусій, і найчастіше усіх цікавила саме привабливість жінки. А нині це питання набуло ще більшої актуальності. У медіатизованому світі, де безперервно демонструються ідеальні образи тіла і обличчя людей, мимовільно формуються відповідні уявлення і образи. Люди-як соціально орієнтовані істоти-прагнуть відповідати сформованим ідеалам. У світі проводилося чимало досліджень з визначення найпривабливіших рис людини. І, як з'ясувалося, важливою ознакою є зовнішня привабливість, та її відчуття властиве навіть дітям (як відомо, з красивими іграшками діти граються довше і частіше їм посміхаються). Тож зовні привабливі люди сприймаються оточенням більш позитивно і наділяються хорошими рисами, моральними стандартами, професійними компетенціями тощо [2]. Саме ці міркування часто спонукають людей звертатися до «ін'єкцій краси». І для багатьох із них те, як їх сприймає оточення, важливіше, ніж їхнє власне самосприйняття та психологічне самопочуття. Це-неоптимальний шлях, або шлях до узалежнення від косметологічних процедур.

Проте у сучасному світі косметологія отримала бурхливий розвиток і сьогодні для того, щоб гарно виглядати і відповідно себе почувати, існує чимало ефективних засобів. І саме ін'єкційні процедури відкривають перед жінками та чоловіками нові можливості, що дозволяють довгі роки залишатися молодими і красивими, мати привабливу зовнішність і гарне психологічне самопочуття. Популярність ін'єкційних процедур і потреба в їх застосуванні для покращення зовнішності можна пояснити і глобальними світовими тенденціями: «Бути негарним і старим-це не модно!». І справа тут не тільки в удосконаленні зовнішності пацієнтів і в привабливості їх зовнішності, а в тому що це позитивно впливає на якість їх індивідуального, професійного і соціального життя, посилює їхню впевненість у собі, збільшує їх шанси на побудову успішної кар'єри, покращує самопочуття тощо. Цим й пояснюється висока популярність ін'єкційних косметологічних процедур.

Зазначимо, що вплив косметологічних процедур на якість життя пацієнтів і на їх психічний стан неоднозначний. З одного боку, очікування пацієнтів від естетичних втручань пов'язані з поліпшенням якості життя і психоемоційного самопочуття (до 92% пацієнтів вважають, що після процедур вони стануть менш сором'язливими; 84% стверджують, що це змінить їхнє життя на краще; 71% очікують, що це дасть їм впевненість в собі і підвищить самооцінку; 43% сподіваються на поліпшення відносин з оточуючими, а 34% вважають, що від цього залежить їх майбутнє щастя) [3].

З іншого боку, результати дослідження психічного статусу серед контингенту пацієнтів, які вже пройшли через естетичні процедури, демонструють високе поширення депресивних настроїв та зростання суїцидальних ризиків [4], а більшість авторів сходяться в думці про те, що попередня оцінка психоемоційного самопочуття пацієнта перед естетичними і косметологічними втручаннями може поліпшити задоволеність результатами естетичних процедур і операцій. Однак, наявність у пацієнта розладів особистості є важливим предиктором виникнення

незадоволеності косметологічними процедурами [2; 3; 4].

Відтак можна зробити висновок про те, що сприйняття людиною своєї зовнішності впливає на формування багатьох важливих якостей особистості та в цілому-на психологічне самопочуття особистості. Психологічні проблеми, що виникають у людей внаслідок незадоволеності параметрами своєї зовнішності, з часом набувають все більшого значення і вимагають пильної уваги. У сучасному світі медицина зробила крок настільки вперед, що змінити особливості зовнішності стало легкодоступною процедурою.

Проте якщо прагнення до змін зовнішності за допомогою ін'єкційних методик продиктовано психологічними проблемами, які залишаються й надалі невирішеними, то вплив на психологічне самопочуття особистості буде мати не позитивний, а протилежний результат. Логічно, таке сприйняття результату є продуктом самосвідомості людини, а також виникає проблема для психологів при розробці ефективних заходів профілактики і запобігання конфліктним ситуаціям особистості, з метою навчання людей навичкам досягнення гармонії у самосприйнятті і гарному психологічному самопочутті. Виявлені в ході дослідження тенденції та експертні висновки є значущими для доведення впливу ін'єкційних процедур на психологічне самопочуття особистості.

Ключові слова: особистість; психологічний вплив.

Список використаних джерел

1. Дмитрук С. И. *Фармацевтическая и медицинская косметология*. МИА, 2007.
2. Langlois J. & Roggman L. *Attractive faces are only average*. *Psychological Science*. 1990, No 1. P. 115–121.
3. Moulton S. J., Gullyas C., Hogg F. J. & Power K. G. *Psychosocial predictors of body image dissatisfaction in patients referred for NHS aesthetic surgery*. *Journal of Plastic, Reconstructive & Aesthetic Surgery*. 2018. 71 (2). P. 149–154.
4. Kuhn H, Cunha P. R, Matthews N. H, Kroumpouzou G. *Body dysmorphic disorder in the cosmetic practice*. *G Ital Dermatol Venereol*. 2018. 153 (4). P. 506–515.